

Előfizetési árak:
 Egy évre 10.-
 Félévre 5.-
 Negyedévre 2.50
 Egy hónap 1.-
 Egy nap 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiac, a városi ház szomszédságában.

Hirdetések:

Egy hasábol postán soronkint 5 kr-ával szánittatnak.

Társadalmunk bajai.

— Második cikkely. —

Debreczen, márczius 23.

A mai társadalmi élet bajait látva, önkénytelenül azt kérdezzük, hogyan lehetne azon sebeket begyógyítani, melyek társadalmunk testén sajognak. Ki tudja, vajjon az orvosszerek felfedésével nem találunk-e olyanokra, akik szívesen felhasználják azokat és ezáltal példát adnak másoknak is. A szavak elhangzanak, de a példa vonz és nem egyszer tapasztaljuk az életben, hogy valamint a bűnök és tévedésekre való inelinatio közös az emberekkel, úgy a megjavulás eszközei is pártolásra találhatnak.

A társadalmi élet helyes útjára visszatérhetünk és megváltoztathatjuk a mostanság tapasztalható áldatlan viszonyokat, ha először is a nevelési rendszeren változtatunk. Gyermekünket nem jól neveljük. A nagyzás esirait önmagunk viszzük be gyermekeink lelkébe s ahelyett, hogy lelküket művelnénk, a külsőre fordítjuk összes időnket. Szépet, nemeset, valami rokot az idealiz-

mussal nem lát a fejlődő gyermek házunkban. Az anyag szeretetében nő fel és lelke meg sivár marad, mint az eső nem öntözte pusztá homokja. Léhaságra szoktatjuk a gyermeket, nem a kötelességre, sok anya meg nem is törődik gyermekeivel, hanem eselédkekre bizza azokat, melyek azután ugyancsak megdézsmálják a fogékony gyermek jó szívének természet adta virágait.

Ilyen nevelés mellett ne várjunk olyan eredményt mely később a társadalom áldásává válik. A gyermeknek nemesak esztét kell művelnünk, hanem a szívet is. Csak így lesz belőle igazi ember, ki használni fog társadalomnak. Durvasággal ne neveljünk, de a tulságos, kényeztető szeretetet se válasszunk nevelési irányelvül. Legyen a szülő otthon tekintély, melyet felemelő példaadással szerezzon meg. Ne váljék nevetségessé gyermeke előtt és sohase térjen el attól, amit egyszer kimondott, mert különben a gyermek nem talál helyes támaszpontot és később határozatlan, ingadozó jellemmé válik. Ne tudja a gyermek soha, hogy a vagyon elég

az életre, hanem úgy kell nevelni, hogy minden körülmények között szilárdul megállhasson. A szívtelességet ki kell ölni belőle, mert a szívtelen ember méltó a megvetésre. A gyermek ne lásson soha rossz példát otthon, hanem mindig szépet, nemeset, felemelőt. Érezze óráról-órára a szülői szeretet verőfényét, de ne öljük meg szeretetünkkel, nem feledve, hogy aranyhalmaz alatt is megfulhatunk éppen úgy, mint a leomló falak közt.

Az ambieziót, a nemes ambieziót neveljük a gyermekben. — Ezáltal fejlík az esze, önismeretre jut s a szíve is nemesedik. Óvjuk ellenben a beteges ambieziótól, mely elégedetlenné teszi, ha tervei nem sikerülnek.

Ne tegyük kétségessé a tanárok önfeláldozó munkájának eredményét azzal, hogy ellene dolgozzunk azon nevelési elveknek, melyeket a gyermek az iskolában hall. — Ne tegyük erőszakossá, nagygyá a gyermeket. Annál jobb, minél tovább marad igazi gyermek, naiv lélekkel, romlatlan szívvvel. Az erőszakkal növesztett fa nem hosszú életű s az a gyer-

TARCZA.

A talyigások.*

Tizenháromváros-uteza széles torkolatában vedlett gunyáju talyigás emberek kójtogatnak mokány kis cseréppájukból s ki a falhoz dülve, ki föl s alá jár kálva bele bele suhint ostorával a ködös levegőbe. A báránybőr-sipka alatt összeránczolt szemöldökük árnyékából majd erre, majd arra pihentetik a pillantásukat s fanyar, keserű érzés ömlík el bennük mindennek a láttára. A Postakert száraz fái közül füst kavargó a dübörgő vonat nyomán, szemben a régi kórház előtt tót fuvaros hijtogatja a stráfszekérbe fogott herkules lovakat, a város felől meg fiakerek, batárok, fogatok robognak, szikrákat is esihol a pattogó ló láb a kvarez kövekből. Ráadásul még a rongyszedő fiu is veloczipőre kapott, a hol hajladozik a sovány testével.

Mind belevág ez a talyigás szívébe. Hogyne, mikor hajdanában ez a rozzant kétkerekű alkalmatosság helyettesített mindent, vasutat, stráfszekeret, veloczipőt. Menyasszonyokat is vitt a nagy templomba, fehérbe, pirosba öltözött szép eladó leányokat s tiz-tizenöt talyiga nász nép követte a hangos kedvü ünnepi menetet. Büszkén repült ilyenkor a Pelykó, a Villám meg a Csalfa. De betöltötte hivatását szomorú halottas szertartás

* A Budapesti Hirlapból.

kon is. Gyászfátyol lebegett a szerszámtól s busan kongó harangszó mellett, megható lassúsággal, nyakát szügyéhez hajlítva lépkedett a ló néma terhével a temető felé.

Ma már csak a zsbogóba, disznó perzselésekhez vagy a vasúthoz jár s a régi könnyű teser helyett óeska holmikát, vasat, korpás-zsákot, esontor-rongyot, beszózott szalonnát hord potom olesó árért. Szinte pirut a szégyentől egy-egy eselédleány, ha muszájból föl kell kuporodnia a deszkaülésre.

Vannak azért ma is elegen, talán többen is, mint a mennyi kellene, mert szinte megrohanják a fuvarkeresőt, mint a sáskaraj a magányosan álló fát.

Közeledik az öreg Grünberger, körülfogja a sok talyigás.

— Hány kell Grünberger ur? — kérdezi Eesedi András, a ki szóvivő szokott lenni.

— Három, mondja rá a kérdezett. Eesedi int két másiknak s azonnal talyigára ugrának. Grünberger utánuk kiált, mint rendesen szokta:

— Hohó! Hát a fizetség? Eesedi visszafordul s a pipaszárral magyarázgat:

— Ne képtelenkedjék mán az ur, hisz tudhatná, mi jár egy fordulóért.

Bizony Isten tudhatná. Nem kevesebb, mint husz éve szállittatja udvaráról a sok rongyot esontot s esetről-esetre alkuszik a fuvarbérre. Azt is bölesen

tudja, hogy nem engednek a harmincz pénzből, de csak jobban esik, ha szóvá teheti az óhajítását.

A három talyiga kifordult a sorból s nemsokára megrakodva bandukol a vasut felé...

Izzadva, nekifeszülve huznak a sovány gebék, a három talyigás kimeletből gyalogosan sétál utánuk a házak alatt, onnan beszél hol az egyik, hol a másik szeliden az állathoz:

— Cseda te! Gyühé!

Az Eesedi lova elül lépked s ezifrán kapkodja a jobb első lábát, mintha a darázs esipett volna belé. Figyeli a gazda elgondolkozva s szemlélődése közben megszólal a társa:

— Biezeg a kend lova, András.

— Ha csak biezegne, sóhajtja vissza Eesedi.

— Na, csak nincs egyéb baj?

— Kell lenni, mert az anyaszínát is csak foghegyen eszi. Es tompán, miatha reszelné valami a nyeldekklőjét, még hozzáteszi:

— Köhéssel is.

— A' mán hiba! — válaszol a többi.

Folytatnák ezt a tárgyat, de elhagyva a háztorokat, az ispotály alatt dombra kell a lovaknak fölkapaszkodni. Csergetik az ostort, hajkurászszák az állatokat, föl is megy kettő, de az Eesedi Csillagja sehogy sem birkózik a teherrel. Lihegve

A Ferencz József keserűviz,

világszerte ismert jó hírnevét kitünő minőségének köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén, még a kisebb helyeken is, most már található és árusítva lesz. A Ferencz József keserűvizből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorra véve előgséges.

mek, ki az élet rut oldalát tapasztalatlan szívvel látja — korán megöregszik s mikor leginkább kellene örülnie az életnek, akkor már nem érdekli semmi a világon.

Tanítsuk gyermekeinket egyenességre igazságra, fejlesszük esztétikai érzékét, óvjuk füleit a nem nekik való beszédektől, — neveljük szerényekké, sorsukkal elégedettek, engedelmesekké és oltuk be lelkükbe azt, mely nélkül nincs helyes élet, hogy mindenkinek vannak kötelességei. Szoktassuk a munkára, testedző sportra, amely azonban ne menjen túlságba, szeretessük meg velők a családi kört, nehogy az utcán és idegenek közt keressen szórakozást és léha társaságok után vágyakozzék.

Ilyen nevelési elvek mellett a társadalmat fentartó oszlopokat nevelhetünk gyermekeinkből és elérjük azt, hogy már nekik nem lesz okuk aggódni a társadalom azon betegsége felett, mely ma annak minden rétegében pusztít.

A többiről legközelebb.

— **Apponyi nyilatkozata az ausztriai viszonyokról.** A Pol. Ért. jelenti: A *Neues Wiener Tagblatt* mai számában megjelent egy londoni távirat, mely szerint Apponyi Albert gróf a *Daily Chronicle* levelezője előtt a magyarokak az ausztriai németekhez való viszonyáról nyilatkozott s erre vonatkozólag Apponyitól eredő állítólagos kijelentéseket is tartalmaz a bécsi lap távirata szerint, a *Daily Chronicle* levelezőjének közlése.

Apponyi Albert gróf a bécsi lapban megjelent távirata figyelmessé tétetvén, azonnal czáfoló sürgönyt intézett a bécsi laphoz. A Pol. Ért. Apponyinak az állítólagos interjouvra vonatkozó kijelentését

közi az alábbiakban: „A *Daily Chronicle* levelezőjével folytatott beszélgetésemet, melyet nem tekintetem interjouvna, egyoldalulag és nem híven közölték. Mondtam ahhoz hasonló, de csak mint olyan felfogást, mely esetleg egyes magyar politikuskoké lehet, nem pedig mint az enyémet, mert elvileg kerüöm, hogy idegen kérdésekben nyilatkozzam.

— **A kormány a gabonauzsora ellen.**

A kereskedelmi miniszter mai expozíciójában hangsúlyozta, hogy a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben minden rendelkezésre álló eszköz felhasználásával oda fog törekedni, hogy a gabonaértékesítő szövetkezetek alakítását előmozdítsa, azok működését megkönnyítse s ez által féket vessen a gabonauzsorások üzelmeire. — Nagy horderejű nyilatkozat ez azon helyről, mert azt jelenti, hogy a magyar gazdának is felvirradt a napja s ő is részesevé válik mindazon kedvezményeknek, mindama támogatásoknak, melyeket a Nyugat gazdái már régóta élveznek s mely nélkül a mezőgazdaságnak egészséges alapokon való fejlődése nem is képzelhető. Az iparos Ausztria jó példával járt elől. A vasutminiszter gabonarakta rakat épít, melyeket a szövetkezeteknek bérbead, a földművelésügyi kormány elégekkel s egyéb kedvezményekkel támogatja a szövetkezeteket, a hadügyminiszter pedig előnyben részesíti ajánlatukat. Mindez lehetővé teszi, hogy működésüket siker koronázza. — Az agrár Magyarország kormánya sem akar úgy látszik az osztrák mögött maradni. A kormányzat szellemében beállott örvendetes fordulat pedig feljogosít a reményre, hogy bizodal munkában ezuttal csalódnai nem fogunk.

Készülődés a pápaválasztásra.

— márczius 23.

A római bíboros kollegiumban teljes erővel folynak az előkészületek a pápaválasztásra, amely a jelek szerint rövidesen aktuálissá válik.

XIII. Leó ugyan szerencsésen elviselte a minapi veszélyes betegséget, s a mennyire ez az ő magas életkora mellett lehetséges, helyreállott, de az agg egyház fő mostani betegsége több gyors veszedelemmel fenyeget, mint régebben, a mikor szervezetének híres szívóssága még el nem erayedt volt, egy-egy nagy betegség következtében. — Most nem beteg a pápa, de teljesen erőtelen, gyöngé.

Brindle püspök, a kit a pápa tegnap tíz perczig tartó magánkihallgatáson fogadott — mint Rómából érkezett táviratunk jelenti — érdekes részleteket beszélt el fogadtatásáról. Leó pápa teljes szellemi frissességgel és érdeklődéssel beszélt a püspökkel az egyháznak aktuális nagy kérdéseiről, szavában a régi erő van még ma is, de teste eseren hagyta: mozdulni sem képes többé.

A fenyegető közeli katasztrófa mozgásba hozta mindazokat, akiknek az új pápaválasztásra befolyásuk lehet. Három-négy komoly pályázó küzködik már is a pápai tiaráért.

Módunkban van erről az ellenségeskedésig menő előcsatározásról azt a hü képet közölni az alábbiakban, a melyet a *Corriere di Napoli* ez. ujság a vatikáni leveleiről híres író és képviselő De Cesare tollából ma közöl.

A pápa baja — így ír egy nápolyi ujság — most már csak az aggkor szervi, gyengesége. A konklavéről szóló hírek ezzel egyszerre elnémultak. — A mi egyébként az eshetőleges pápaválasztást illeti, az egészen bizonyos, hogy a konklave Rómában ül össze és Leó pápa utóda is olasz lesz. Egyszerűen képtelenség arra csak gondolni is, hogy külföldi pláne — a hogy néhol beszéltek — amerikai lenne az utód. Az egyetlen amerikai érsek ez idő szerint épen a Sant Ufficiói bírói széke előtt áll a „Krisztus követő”, ez. könyveért.

Egyébként a külföldi érseknek közt sem akad valami különösen kiemelkedő szellem. Szürke középszerűség uralkodik azok között is. A francziák esnének nagyobb súlylyal a latba, de ezek közt sincs megegyezés, a politikai torzsalkodások egymással szembe állították őket.

megáll s kilógatja hosszú nyelvét a fáradtságtól.

Valahogy segítenek a bajon, másik lovat fognak mellé, de szomorú lesz a gazda, hangot is ad a bánatának:

— Elhal ez az állat, megállásuk kendtek.

Na de nincs most ezen mit beszélni. Lerakodnak a mázsálóra, fölméretik a rongyot s ki-ki kebelibe dugván a rece piszt, talyigájára lép. Most vissza kellene térni az állomáshelyre, új fuvar után nézni, de mivel nem esik távol az *Arany kaptá*, egy korty italra azt is utba kell ejteni. Főnnáll mind a három a vaspántos talpon, szétvetett lábbal s balkézben agyepílt tartva, jobbkézzel az ostort pattogatva, pipaszó mellett esörtetnek le a vasuti töltésről. Olyanokat zöttyen alattuk a rozszant kordé, hogy a leiket is kiriasztaná másfajta emberből. Am a három áll szilárdan, még csak a bajuszok szála sem rezdül meg a rázás miatt. Ez az igazi talyigáshajtás! Kátyun, kövön, vizen keresztül vágatni, hadd tudja meg mindenki hogy a régi világból való három híres debreczeni talyigás robog most végig az utcákon.

Az *Arany kaptá*-t igen érdemes fölkeresni mindazoknak, akik szomjuhozak a jó borítalt. A koresma előtt gunynaszt most is egy pár talyigásló, ami a legjobb ajánlás, mert kidobott igazság, hogy a talyigás embernek szakértő nyelve van a borkóstoláshoz. (Nagyon jól lehetne ezt értékesíteni a mai hamis világban.) Az ujonnan érkezettek a kétkerékűt a

többi közé, abrakos tarisznya kerül a lönyakába s azzal benyitnak a koresmába. Vigan csilingel a kis ajtó. Jó szokás az ajtó nyílásához cseugót akasztani, hogy a belső szobában foglalatoskodó koresmarosné tüstént repülhessen a vendég elé. Letelepsznek a teherre surolt, kecskelábu asztalhoz s csakhamar szöke kerti vinkóval teli üvegek állnak a szomszások előtt. Önt a pohárba mindenik s hörpintvén egy egy kicsit, szótlanokodnak, busulnak jó ideig, míg végre kezd valamit a legbusabb.

— Lilekerő kell a mi mesterségünköh, komám!

— Hogy érti ezt kend? — fogja föl a szót egy másik.

Hát így, meg úgy, meg amúgy. Mire megered a beszéd jobbrul balrul, egyik is magyaráz, a másik is. Hogy nagy kocka maság talyigás sorba lépni, hogy a takarmán, a testi gunya, a talyiga, az adó meg a papbér, ezer a kiadás, ellenben alig cseppen egy kis bevétel. Szemmel láthatólag süjved az igazság, mert nem ülök a nyeret odafenn a névvezér urak.

Fesedi András is fölemeli a hangját és haraggal eltelve beszél:

— Idelelni is baj van, emberek, mert féreg rágódik a gyökérünkön. Aljasodunk napról-napra. Ehun az a kőzos Görvily is fölesapott fiákeresnek.

— Mók?! Az a ráspolyképü?! Az zal a köhes szürkével?! — kiáltja rá a többi, mintha csak egy hurot pendülne.

— Az az bölintgat Ecsedi, halkabbra fogva a szót, mert meg van elégedve a hatással. Szinte sugva ejti ki a többi mondani valót.

— Annak a finnyás külföldi feleséginek, Töcsir Erzsinek sehogy sem izlett, hogy talyigás az ura, hát kiereszkoilta, hogy ma máu ott áll kevénykedik a fiákeroson.

Igen hosszasan eltárgyalnak ezen és közös egyezéssel ledorongolják, meztetik a hitehagyott Görvélyt nemtelen tettéért, hogy lenézi, megcsufolja a talyigás mesterséget.

— Héjh az árkangyalát, csak mindig is az asszony a hátulütő fa az iyvesmi ügyben — kiáltja végezetre Ecsedi mikor már pislákoló gyertyákat tesznek a sok üres üveg közé. Isznak keményen s mindig szaporázván a féllitriseket, sutba dobják a közös baj miatt fötörödt fájalmukat. Egyik másik már kurjantgat is s asztalra ugorván, földhözteremti a keze ügyébe eső nyurga üveget. Ecsediben azonképpen esordultig megtelik a jókedy, tenyerével csapkodja esizma szórát. És hirtelen lepuflantván nehéz sipkáját, a koresma közepén tánczra pöndörödik. Valami öreg nóta tolakodik a szájára:

Tizenhárom város
Végig, végig, de végig sáros
Nem urak ott mások,
Csak a csak a taligások!
Gyühé! rom-trom!

De még el sem hangzik a rom-trom, nagyot ránt valaki az ajtó csöngetyűjén.

A mi Franciaország, Ausztria és Spanyolország vetojogát illeti, az nem sok gondot okoz. A választás akadálytalan szabadsággal fog lefolyni, s még az is kérdéses, hogy egyszerű jóakaratu tanácsadással is megpróbálkoznak-e a katolikus hatalmak. Az persze még inkább kétséges azután, hogy ügyet vetnének-e a kardinálisok ilyen tanácsokra.

A konklave francia tagjai Rampollára, az osztrákok Vannutellire fognak szavazni.

A magyarok álláspontja is bizonytalan. Állítólag a német kardinálisok is Vannutelli hívei, a jezsuita Steinhubert kivéve.

Általában a jezsuiták teljes erővel dolgoznak Rampolla érdekében. Esetleg Gottit vagy Svampat is inkább akarnák, mint Vannutellit.

Ezek ma a legkomolyabb jelöltek. Rampolla hívei azt mondják, hogy nekik az első szavazásra 12 biztos szavazatuk van Rampolla megválasztása az egyházra (s Olaszországra egyformán vészthozó lenne, szerencsére az adott viszonyok között ez teljesen kizártnak látszik).

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Csütörtökön márczius 23-án, („A” bérletben) *Bajazzók*, opera 2 felvonásban.

Pénteken, márczius 24-én, („B” bérletben) *Faust*, opera 5 felvonásban.

Szombaton, márczius 25-én, („C” bérletben) *Bajazzók*, opera 2 felvonásban.

* **A Sárdy ház.** Géczy új színművének második előadása határozottan jobban sikerült, mint az első. A szereplők mindannyian sikert mutattak föl, az összjáték kifogástalan volt s az első előadáson még igen feltűnő rendezési hibák is nemcsak elmosódtak, hanem ügyességgel és összevágással cserélődtek föl. Főképen az utolsó felvonásban a házégési jelenet, — melyet először csaknem elejtettek, tegnap kifogástalan volt. S mintha némileg itt is igazza lenne a példabeszédnek, hogy

nyugtával dicsérd a napot, tegnap a végső jelenet sikeres alkalmazása folytán a közönség is zavartalanabb impresszióval távozott, mint a bemutatóról. Végeredményképpen pedig elmondhatjuk, hogy ha hozsánával nem is fogadták nálunk a csupán tehetsége folytán felemelkedett szerző új darabját, de rossz véleménynyel sem kísérték előadását, sőt a debreczeni közönség most is, mint mindig, a darab hibái mellett is, a szerzőtől meg nem tagadható drámaírói tehetségnek teljes méltánylását nyújtotta.

* **Odry Lehel Debreczenben.** A debreczeni színház vezetősége hagyományos szokás szerint az idény végét vendégszereplésekkel szokta élénkíteni, de alig tehetett volna jobban a közönség kedvére, minthogy *Odry Lehel* nyerte meg három vendégszereplésre. Amilyen speeciálisan magyar és nemzeti jellegű a festészetben Munkácsy, a költészetben Petőfi, olyan nemzetien magyar operanékművész *Odry Lehel*, a ki 28 évig volt oszlópa a magyar operának Budapesten, most pedig vidéken teljesít misziót, igyekezőn közönséget teremteni a vidéken is a mester-zenének. Jelenleg Aradon működik, a hol Leszkay András szinigazgató az állami segély óta az opera előadásokat rendszeresítette a színház repertoírjába annyira, hogy az idényben *Odry Lehel* vezetése és közreműködésével eddig huszonöt opera került színre. Az aradi operai előadások rendszeresítését Leszkay András azzal tette lehetővé, hogy megfelelő színházszervezet, melynek *Odry Lehel* a fődisze és lelke. A művész ma Leoncavalló híres operája a „*Bajazzók*” ban lép föl, melyben Tonio szerepét éneklé. A közönség bizonyára megragadja az alkalmat, hogy *Odry Lehel* ragyogó baritonjában gyönyörködjék, *Odry* mint játékművész is elsőik közül való úgy, hogy ha

nem tudna olyan hatalmasan, lelket gyönyörködtetően énekelni, kiváló játékaival is az ország első művészei között foglalna helyet. Tegnap délután 4 órakor érkezett városunkba fia *Odry Árpád* kíséretében, ki elébe utazott.

* **Lovikné Somló Emma**, mint örömmel értesülünk, csak egy időre lép vissza a színpadtól, amelyen még bizonyára sok diadal vár rá.

* **Szegő Vilma** fiatal énekesnő, a ki már több nagy színpadon működött, szerződtetési czélból három estén át vendégszerepel színházunkban. Ma este a „*Bajazzók*”-ban *Neddát* éneklé. A fiatal opera énekesnő *Neddát* már Szegeden és Aradon is énekelte, az ottani lapok szerint olyan sikerrel, mely az opera énekesnő további vendégszereplése iránt méltán jogosít azon reményre, hogy a siker a debreczeni színpadon sem fog elmaradni.

* **A színház új nyári állomásai.** A debreczeni színházszervezet az itteni idény befejeztével nyári működését *Sátoralja-Ujhelyen* kezdi meg, honnan tegnap értesítették Komjáthy szinigazgatót, hogy a városi hatóság felhatalmazta a debreczeni színházszervezetet, hogy ott május hó tartama alatt színházi előadásokat tartassanak. Komjáthy Sátoralja-Ujhelyről másik nyári állomására Nyíregyházára megy.

* **Ujházi Ede vendégszereplése.** *Ujházi Ede*, a Nemzeti színház kiváló művésze, városunk szülőtte, a jövő hét folyamán négy estén át vendégszerepel a debreczeni színpadon. Vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán lép fel. Eddig három darab van már megállapítva, melyekben bemutatja a debreczeni közönségnek az ő fényes tehetségét, nagy művészetét; és ezek a *Czigány*, *Párisi regény* és az *Országgyűlési szállás*. A negyedik darab, melyben *Ujházi* föllép, még nincs végleg elhatározva.

s megjelenik a küszöbön Eesedi András becsületes neje: született Bot Sára. Megáll s tévoa pillantást vet a mulatozókra. Ráismer az ura rikácsoló hangjára s feléje közelítvén, megszólítja:

— Vinsigire gárgyul meg a kend esze, András?

— Ne darálj édes, hanem nesze igyál! rikkant Eesedi s borral kínálja az asszonyt. Az eltaszítja magától az üveget s háta mögé húzóva az urának, halkan beszél hozzá. Csitogatja, kérésgei, hivoeskálja, majd megránczivalván a ködménét, a lelkére akarna hatni:

— Apjok! hallja kend, nem lesz mit enni otthon.

Nem hallgat Eesedi semmire. Szegény asszonyban föltámad erre a harag, a keserűség. Kipattan belőle a visszafójtott düh szikrája s mitsem törődve a sok részeg gunyos nevetésével, belekiabál a füsttől, gőztől füledt levegőbe. Mocskolja, földig leszidja lelketlen urát és átkot szór czudar vén fejére. Kigyuladt areczsal, fenyegető karokkal húzódik az ajtó felé s szinte minden erejét a hangjába gyűjtve kiált vissza rájuk:

— Az ég rogygyik rá erre a rabló bandára!

Ropogva vágódik be az ajtó utána. Ki hallaná meg az efféle jajgatást!? Asszonysírás, kutyavakkantás nem érkezik a menyországba. Sőt mintha jobban fogyna a nagy dörgés után az ital. Ide vele, koresmárosné lelkem, rakja meg az asztalt rogyásig; talyigások mulatnak most.

Ha pedig a talyigás inni akar, még a földindulás sem akaszthatja meg a dinom-dánomot. Addig iszik, a meddig a kedve tartja, ha busulni kell, ott a ló, elég nagy hozzá a feje.

Hát igaz is az, a ló Eesedi Andrásnak éjjeltájban egyszer csak eszébe ötlék a beteg jószág, hogy utána kellene nézni, nem eseit-e baja? Fölláll a lóca mellől s kótyagos fővel kitámolyog az utazára. Sötétség van, piszkos köd ereszkedett le, alig lehet kivenni a talyigák formáját. De sokára mégis csak rátalál a maga tulajdonára.

A ló megunhatta a hosszas álldogálást, leheveredett a lueskos, sáros földre. Hozzá rug a talyigás és elesüklő, akadozó hangon noszogtatja:

— Co föl no! Csillag! Co föl!

Nem mozdul az állat sem a hangra, sem a rugásra, sőt nem mozdulna akkor sem, ha mindjárt vasvillával szurkálnák az oldalbordáját. Hogy esett, mint esett: szegény pára beváltotta a gazdája sejtelmét, azt sem mondta befellegzett, kiköhintette a lelkét.

Eesedi nekitámaszkodott az akácfa-törzsnek s pillanat alatt keresztül futózanódó agyán a rettenetes sejtés. Gondolatok kergetik egymást forró fejében. A ló, a ló, a ki minden lépését a gazdája javára tette, a kinek csak érte, meg a családért izzadt a girhes teste. A ló kereste meg a lágy kenyeret, a meleg bekecsket, a téli vaczkot, a mire az asszony, meg a gyermekek lefekvőre hajtják álmos fejüket.

Nines immár Csillag, kidült egy családtag. Fájdalmas rekedt hang veri át egymásután többször a sűrű levegőt:

— Emberek, hó! Nagy baj van!...

Előtámolyog a sok nehézfejű a kiabálásra s a koresma nyitott ajtajából kiverődő világitásnál látják társukat, amint lehorgasztott fejjel, fának esve áll s jobbajával odamutat a földön elnyult állatra. Csönd támad. Erőtlenül törí meg az Eesedi András hangja a kinos némaságot:

— Behótt a Csillag!...

A többi részeg, akáresak tüzes pokol lángja csapott volna váratlanul közéjük, csudálkozással kiált föl valamennyi:

— Az a jó futó lu!

De most már vége mindennek. Itt megszakad a mulatozás, a beszéd fonala. Gyertyákat hoznak ki a csapszékéből, leszerszámozzák a kihült állatot s közös erővel fölteszik a talyigára. Két másik lovat elébe fognak s míg a többi ember a talyiga mellett bandukol, a kárvalótt Eesedi András a lovakat vezeti, kezében tartva a kötőféket.

Bukdácsolva, hangtalanul lépked a sötét uton s a bánkódás marczeangoló hangja sir ki belőle, a mikor a ház előtt nagysokára megállnak:

— Hejh! ha szót fogadtam vóna Sárának.

Lovász János.

Ováció egy szövetkezeti igazgatónak.

— Márczius 23.

Nagy ovációban részesítette Szabó Lajos szőlő és bortermező szövetkezeti igazgatót, ezen szövetkezet tagjainak nagy többsége.

A meleg ragaszkodásnak s bizalomnak adott kifejezést azon 15 tagú küldöttség, mely tegnap d. e. 12 órakor nála Szabó Kálmán kereskedelmi kamarai elnök vezetése alatt tisztelgett. A küldöttség tisztelgésének az volt célja, hogy az igazgatót az ügyvezetői és igazgatói tagságról való lemondásának visszavonására bírja. Ezt nemcsak szóbeli kérelemmel tették, hanem Szabó Kálmán tolmácsolva a részvényesek nagy csoportjának az igazgató iránti ragaszkodását, szeretetét és mély tiszteletét, az alább írt nyilatkozatot nyújtotta át neki:

Alólirottak, mint a debreczeni szőlő és bortermező szövetkezet tagjai hallomásból úgy értesülvén, hogy igazgatóságunk egyik tagja s ügyvezetőnk Szabó Lajos ur mindkét állását a legközelebbi közgyűlés rendelkezésére bocsátani szándékozik s hogy e szándékot benne ama fölvetődött s szerintünk téves fölfogás érlelte meg, mintha az ő igazgatói és ügyvezetői állása egymással összeférhetetlen volna; kijelentjük ezeannel, hogy a szövetkezet megalakulását, fennállását s boldogulását az ő személyétől elválasztani nem tudjuk; valamint a szövetkezetbe az ő szak-képzettsége iránti bizalomból léptünk be, ép úgy ma is változatlan s teljes bizalmat érzünk iránta; fölkérjük őt, hogy a szövetkezet érdekét szíven viselve, állását, mindannyiunk megnyugtatására továbbra is vállalni s betölteni kegyeskedjék.

Debreczen, 1899. márczius 21.

Kövy Lajos, Dalmy Kálmán, Vecsey Zoltán, Fleischmann Már, Veszler István, Csanak János, Szabó Kálmán, Ij Csanak József, Horváth István, Weisz Sándor, Szabó Miklós, Sesztina Jenő, Szabó Zsigmond, Csanak József, Márton Imre, Megyeri Pál, Beke László, Aron Jenő, Pálffy Gábor, Sesztina Lajos, Hochfelder Jakab, Szabó Sándor, Dr. Freund Jenő s. k.

A kereskedelmi és ipar-kamara ülése.

Budapest, márczius 23.

A debreczeni kereskedelmi és ipar-kamara tegnap tartotta rendes közgyűlését Szabó Kálmán elnöklete alatt. A közgyűlésen úgy a bel, mint a kültagok, valamint a levelező tagok nagy számmal jelentek meg, amely körülmény örvendően igazolja a kamarai ügyek iránti érdeklődést. Az elnöki előterjesztések, valamint a titkári jelentés tudomásul vétele után olvastatott a keresk. ügyi miniszternek három leirata a kamara 1899 évi költségvetésének jóváhagyása, a kamarai évi jelentéseknek a jövőben mikénti szerkesztése s az ipari és gyári alkalmazottak adójának mikénti lerovása tárgyában. Az első kettő tudomásul vétett, az utóbbinak sokszorosítása s lehető széles körben ismertetése elhatározott. Hosszas vitát keltett a technológiai m. kir. iparmuzeumnak Debreczenben a folyó évben tervezett szerszám és munkagép kiállításnak ügye; beható tanácskozás után végre a közgyűlés a kiállítás megtartása mellett döntött, s az idevonatkozó szükséges teendőket az elnökséget bízta meg.

Több hazai kamarának a felettes miniszterhez intézett s pártolás végett megküldött megkeresésére a közgyűlés

hasznos felterjesztés intézését határozta el. Főleg fontos ezen felterjesztések közül az, mely a hazai betegsegélyző pénztárak hatályosabb támogatására, az iparos munká-államadók a tanoncok iskolai mulasztásából eredő zaklatásainak megszüntetésére, az vasutak szükséglete beszerzésének decentralizációjára s a vasuti díjtöbbletek visszatérítése körüli eljárás szabályozására vonatkozik. Végül különböző indítványok letárgyalása után a közgyűlés Szűcs Mihály gazdasági tanintézetű igazgatót levelező taggá választotta s a kereskedelmi akadémia által Konstantinápolyba rendelt tanulmányi kirándulás költségeinek részbeni fedezésére 150 frtot szavazott meg. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Legujabb.

A képviselőház ülése 1899. márczius 23-án.

— Saját tudósítónk távirata. —

Ma folytatták a kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalását.

Károlyi Sándor gróf szólalt fel a tételnél s nagy teletsés között dicsérte Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter programját, melyet az ipar fellendítésére vonatkozólag kifejtett. A kartellek dolgában utal azon téves fölfogásra, mely e tekintetben észlelhető. Szerinte mindig azt kell tekinteni, mi czélból kötik a kartellt s épp ezért a helyes megoldást csak akkor találjuk, ha a körülményekhez alkalmazkodunk, mert amint valamennyi kartellt eltűnni nem lehet, épp úgy nem volna helyes, ha mindeniket eltörölnék. Ezt nem is szabad, mert hiszen az állam maga is a kartell-ipar fejlesztését proponálja társadalmi uton. Szóla a szabadipar híve, mint az angolok.

Utána Major Ferenc beszélt a kisipar süllyedéséről. A nagy ipar szerinte aránytalan kedvezményeket élvez az állam részéről, míg a kisipar egészen elhanyagolt állapotban sanyalódik. Nem lehet és nem szabad ezen államfentartó tényezővel olyan mostohán bánni. Az iparosok képzettségére is több súlyt kell fektetni, így különösen hiányos az iparos tanulók szakoktatása. Gyökeres javítást kíván.

Ülés vége felé Rosenberg Gyula a következő interpellációt nyújtotta be a kereskedelmi miniszterhez:

Van-e tudomása a kereskedelemügyi miniszter urnak arról, hogy a keletindiai angol gyarmatok törvényhozó-tanácsa olyan törvényjavaslatot fogadott el, melynek folytán a magyar cukor Indiából teljesen kiszorul. Ennek meggátolása czéljából haladéktalan intézkedést kér.

Erre vonatkozólag más forrásból a következő értesítést vesszük:

A magyar cukorgyárosok küldöttsége tegnap tisztelgett Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszternél, hogy figyelmét az indiai kormány legujabb intézkedésére felhívja. Az indiai törvényhozó-tanács ugyanis tegnapelőtt fogadta el azt a törvényjavaslatot, mel minden olyan cukorra, a mely az előállítási országban kiviteli prémiumot élvez, e kiviteli prémium teljes összegének megfelelő külön vámot vet ki. Ha a törvény életbe lépne, ezzel ki volna szorítva a magyar cukor, mely nagy áldozatok árán magának Indiában piacot tudott teremteni. — A kérdés ránk nem csekély fontosságú, mivel már tavaly az összes magyar cukorkivitelnek egynegyedrésze (242.000 mm. négy millió forint értékben) Fiumen át Indiába ment. 1899-re ennél is nagyobb kivitelre volt kilásásunk.

A cukorgyárosok küldöttsége örömmel tapasztalta, hogy Hegedűs miniszter már oly eredeti táviratoknak birtokában volt, melyek sokkal részletesebb tudósításokat tartalmaztak, mint a milyeneket maguk az érdekeltek neki bemutatni tud-

tak. Mikor pedig a küldöttség a miniszter figyelmét az ügyre felhívta, Hegedűs miniszter azzal válaszolt, hogy a kérdést behatóan tanulmányozta és már néhány nap előtt a közös külügyminiszternél megindította az akciót a magyar cukoripar védelmére. Együttal a magyar kormány legerélyesebb támogatását ígérte ebben a fontos ügyben. A cukorgyárosokat nagy mértékben lepte meg a miniszternek úgy minden technikai és forgalmi részletre kiterjedő pontos tájékozottsága az egész ügyet illetőleg, mint bátor kezdeményezése, amelylyel még a közvetlenül érdekelteknek panaszát is megelőzte.

Szell Kálmán mandátuma.

Budapest, márczius 23. (Érk. d. u. 2 ó.) Szentgothardon, ma egyhangulag megválasztották Szell Kálmán miniszterelnököt országgyűlési képviselőnek, kire elveik fentartásával más pártbeliek is lelkesedéssel szavaztak. A mandátumot vasárnap adják át a miniszterelnöknek ráróti kastélyában.

Munkácsy utolsó napjai.

Budapest, márcz. 23. (Érk. d. u. 3 ó.) Bécsbe érkezett jelentések szerint Munkácsy Mihály állapota nagyon válságos. Az elmúlt éjszakán ismét kitört rajta az elmebajosság. Alig lehetett megfékezni. Elettéről is lemondta.

Kitiltott horvát lap.

Budapest, márczius 23. (Érk. d. u. 2 ó.) Fiuméből táviratozzák: A fiumei kormányzó ságr Hrvatska Sloga horvát újságot, mely minap Ferencz Fereinánd kir. hercegről valótlán hirt terjesztett, mai napon kelt rendeletével kitiltotta Fiume területéről.

NAPI HIREK.

— Személyi hír. Hertzka Tivadar dr. kir. tanácsos tegnap Debreczenben időzött.

— A keresk. akadémikusok Konstantinápolyban. Ma reggel 9 órakor indultak el a debreczeni kereskedelmi akadémia hallgatói tanáraik kíséretében összesen harminczan Konstantinápolyba. — Ma este 9 órakor Piskiben lesznek s holnap megnézik az ottani honvéd-empléket, elmennek Vajda-Hunyadra is, megtekinteni az ottani vasműveket és a várat. Szombaton reggel Brassóba érkeznek, honnan azonnal tovább mennek Predeal felé s Bukarestben lesznek este. Vasárnap megtekintik az itteni nevezetességeket s d. u. Constanza felé veszik útjokat, hol este hajóra ülnek s hétfőn d. u. 4 órakor a török fővárosba érkeznek. Itt 5 napig fognak időzni, megtekintve mindent, mi nevezetes s aztán ápril 1 én d. u. 2 órakor hajóra ülnek, hogy megint vissza térjenek hazájokba, megnéfvén utközben visszajövet is mindent, mi finyelmet érdemel s ápril 4-én d. u. 4 órakor városunkba érkeznek. Szerencsés utat és gazdag tapasztalatokat kívánunk nekik.

— Kossuth-emléknap a főiskolában. A Magyar Irodalmi Társulat tegnapelőtt d. u. tartotta meg szokásos emléknapját Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából. Diszes és előkelő közönség gyönyörködött a fiatal szereplők lelkes szavaiban, melyekkel a század egyik legnagyobb alakjának emlékét felújították. Acsay Lajos saját szerzeményű szép költeményét szavalta „Kossuth lelke” czimén. Kun Béla az ifjúsághoz méltó, magvas emlékbeszédet mondott. Kovács Zsigmond sok érzéssel, hazafias költeményt szavalt,

a főiskolai énekkar meg gyászénekekkel s alkalmi Kossuth-dalokkal sorakozott az ünnepi hangulat teljessé emeléséhez. Ott voltak az ünnepélyen Kiss Áron ev. ref. püspök, Zsigmond Sándor esperes, egybázkereleti főjegyző, dr. Medve Kálmán, továbbá Ferenczy Gyula, a M. I. T. felügyelő tanára, dr. Erdős József, a theol. akad. dékánja, Balogh Ferenc és S. Szabó József a főiskolai tanárkar képviselőiben.

— **A V. H. O. Sz.** debreczeni bizottsága folyó hó 25-én délután három órakor Konecz Ákos elnöklete alatt a városháza nagy termében értekezletet tart, a melyre az elnökség útján Debreczen sz. kir. város művelt hölgyeit meghívta. A meghívókat a mai póstával küldték szét.

— **Eljegyzés.** Géder Sándor fiatal nyomdász a Hoffmann és Kronovitz nyomdájából tegnap tartotta eljegyzését özv. Nagy Sándorné urnő szép és kedves leányával, Emmával. Az eljegyzéshez a rokonok, ismerősök és szaktársak jókívánatai fűződnek.

— **Debreczeni festők a tavaszi tárlaton.** Magas művészi élvezetben volt részük azoknak, akik ellátogattak a napokban Bosznay tanár Bethlen utcai műtermébe. Ott voltak kiállítva Bosznay István és Bakos Tibor festményei, melyeket már felküldtek a Mücsarnok április 15-én megnyíló tavaszi kiállítására. Bosznay István nevéhez nem kell kommentárt fűzni, olvasóink bizonyára tudják, hogy a kitűnő művészek a legutóbbi tárlaton kiállított képei közül kettőt vásároltak meg a király, illetőleg a muzeum számára. A mostani képei között két nagy tájkép van. Az egyik erdőrészt, a másik őszi táj. Azonkívül még egy kis hangulatos téli tájképet állít ki. Érdekes, hogy ezuttal a debreczeni nagyerdőt varázsolta vásznára mesterileg. Bakos tanár kedves genre-képben mutatja ki fejlődő tehetségét. A „Lakatos műhelyben“ című kép nagy reményekre jogosít fel bennünket a fiatal művész iránt.

— **Az influenza veszedelme.** Debreczenben is járvány most az influenza. Ezért aktuális az a cikk, melyet a „British Medical Journal“ közöl az influenzáról. A legnagyobb baj az ezikk szerint abban rejlik, hogy a közönség még mindig nem akarja figyelembe venni, hogy az influenza ragályos. A járványokat ép ezért rendkívül nehéz megszüntetni, mert az emberek megdöglőn kiteszik magukat a ragályozásnak. Ezért azt ajánlja a cikkíró, hogy az influenzás beteg látogatásától tartózkodjék az ember. Ha mégis meglátogatunk egy influenzás beteget, mossuk meg a látogatás után kezünket valami antiszeptikumban. Hogy az influenzát elkerülje az ember, legokosabb sokat sétálni s lehetőleg kevés szeszes itallal élni. A betegség első jelénél már ágyban kell maradni, mert így a komoly következményei legkönnyebben elkerülhetők.

— **Őrült a rendőrségen.** Tegnap számankban említettük, hogy Rácz Lajos ügynök feljelentést tett a rendőrségnél Cs. L. házigazdája ellen, hogy ez megakarta fojtani. A rendőrség megidézte Cs. L. s kihallgatta úgy a panaszt, mint a vádlottat. A panaszos Rácz Béla feleletei oly zavart izgatottak voltak, hogy a rendőrtisztviselő előtt azt a gyanút keltette, hogy elmezavart s a kórház megfigyelő osztályába szállíttatta. Rácz Béla — mint a vizsgálat kiderítette, különös excentrikus egyén. A bírósággal is sok baja volt az utóbbi időben s most is több rendbeli okirat és váltóhamisítás

büntette miatt folytatnak ellene vizsgálatot. Mindenféle üzletágot folytatott. Jellemzősül ide igtatjuk ezégtábláját, melyből szintén kitetszik, hogy Rácz Béla cselekedetei az utóbbi időben aligha eshetnek beszámítás alá. Az érdekes ezégtábla felirata a következő:

Országos központi ügyvivőség. Tulajdonos Rácz Béla eszközöl: ingatlanok, ingók, üzletek, áruk, gépeknek vételét és eladását: tőkepenzek elhelyezését, pénzkölcsönök szerzését és követelések inkasszállását. *Esketési és házasság kötési iroda.* Hivatalos órák d. e. 9—12 ig d. u. 3—5-ig.

A Rácz Béla feljelentésére a rendőrség az iratokat áttette az ügyészséghez. Elmebeli állapotát a kórházban figyelik meg.

— **Köszvényesek öröme.** Ezren és ezren, kik csusz- és köszvényes bajban szenvedtek, igazolják, hogy régi makacs betegségüket pár nap alatt az a kitűnő csusz- és köszvény elleni kenőcs gyógyította ki, mely Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapesten 1 frtért kapható. Egy család se mulasztza el e kipróbált páratlan kenőcsöt kéznél tartani.

— **Köszönetnyilvánítás.** Felejthetetlen emlékü boldogult édesanyánk, özv. Szabó Istvánné elhunyt alkalmából minden oldalról a részvétnék oly számos jelével találkoztunk, hogy külön-külön alig tudnánk ezt megköszönni. Ez uton mondunk tehát köszönetet mindazoknak, közöttük jó ismerősöknek, a szintársulat tagjainak, a hírlapíró uraknak, kik mély szomorúságunkat, bánatunkat megboldogult anyánk végtisztességén való megjelenésükkel enyhítették. Debreczen, 1899. márcz. 23. Szabó István, Irma és Sándor.

— **Szegény!** Minden második lépésnél letette töredezeit kézi kosarát. Görnyedve, botorkálva hülye mosolylyal vértelen ajkain keresgélte a földön. Végig járta az egész piacot s miután visszatért oda hol kezdte, kosara telve volt piszkos, férges, eltiport babszemekkel tegeverivel félig rothadt almával: akad közte füstölt hal is, egy kis papírban szalonna, só, paprika, a mit úgy adtak a kofák és a falusi asszonyok neki. Szánalmas, összetört alak, pedig még nem is oly öreg. Pergamenszinű, fakult, piszkos arczáról éhség rítt le, mélyen bennülő szemében kifejezéstelen elmosódott fény csillogott. A ruhája rongyokból állott. Három blúz is volt rajta, egyiket sem az ő derekára szabták, legfelül még szakadozott ósdi gyapju kendő is. Szinehagyott, czafrangos szoknyáján egymáshátán feküdtek a nagy öltéssel felvarrt tarka foltok, meztelen lába kikandikált a puha posztó cipőből. Talán rendes lakása sine, csak jó emberek könyörületéből húzódik meg estéről-estére valahol. Mindig talál az alacsony házak között akkora zuot, hol, összegörnyedten átalansza az éjszakát.

Nappal? A fényes ragyogó napon övé az egész város s a szépen öltözött uriaszonyokat bámulva eszébe sem jut a közelgő éjszakára gondolni. Akad minden nap itt vagy ott egy jó ember. Mohón eltatott szájjal harapdált egy darab kenyérből s közben szaporán szedegette az elhullott fényes bab és tengeri szemeket. A Széchenyi utcáról galambász, hatalmas széles vállu szép öreg ur jött kifelé, egy erőteljes, tisztán öltözött suhanéz vezette karonfogva. Bizonytalan léptei elárulták, hogy nem lát, hogy örök éj fedí szeméit. Egy pillanatra kiegyenesedett ez a szerencsétlen nyomorult asszony, hagyta a babszemeket, a félig rothadt almákat, elfeledt a kenyérből harapni, nézte a galambász urat. Már fönt mentek a templom körül, az a szerencsétlen még mindig

szemmel kísérte őket. Aztán szánakozva, szomorúan, mélyen sóhajtott föl.

— Szegény!
És ismét szedte tovább a babszemeket, a félig rothadt almákat...

— **A mérge ellen.** Érdekes rendelet érkezett ma a belügyminisztertől a törvényhatóságokhoz. A rendelet a kártékony állatok elpusztítására használt mérgekre vonatkozik, melyeknek kiadásával már sok visszaélés és szerencsétlenség történt. A miniszteri rendelet értelmében ezután csak az illetékes első fokú rendőri hatóság engedélyezése mellett szabad a gyógyszerértérből mérget kiadni s ez az engedély esetről-esetre való vizsgálat után fog megadatni. Ugyancsak kimondja a rendelet, hogy élelmiszerek árulásával foglalkozó egyének számára mérge egyáltalában ki nem adható. A miniszteri rendelet ellen vétők 100 frtig terjedhető pénzbírsággal sújtatnak.

x Hivatali helyiségül, esetleg ipari célokra roktárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x A „Bika“ vendéglő éttermében ma, csütörtökön Magyar testvérek zenekara játszik.

A magyar ember kalandja Szumatrán.

Matyasovszky Béla hazánkfia, a ki Malangban, Szumatra szigetén telepedett le, ez évi január 15-ikéről keletve, a következő érdekes sorokat írja:

A battakok földje a Toba-tó körül Szumatra körül Szumatra egyik legvadabb vidékén van. A sok moosár kigőzölgése a levegőt annyira megromítja, hogy bármennyire lakott is Szumatra többi része — itt kevesen mertek letelepedni. Már rég készülődtem e hirhedt vidék meglátogatására, míg végre egy szép reggelen hat napi szabadsággal és egy német sógorral Fort de Koek elődről elindultunk. Első nap egy indiai kétkerékű talyigán utaztunk, második nap azonban már saját fogatunkon.

Késő este volt, a mikor nagy örömünkre néhány benszülött kunyhóját pillantottuk meg. Közeledésünket a lakók, úgy látszik, már régen észrevettek, mert ketten felénk siettek s a veszedelmes tigrisvermekre figyelmeztettek, a melyekkel az egész falu előtti tér tele volt. A lakosság itt már battakokból áll, ők ástak a sok vermet, mely galylyal volt letakarva s a ragadozók elfogására szolgál. A vadak bőrét eladják s a kormánytól minden egyes példányért 20 frt díjat kapnak. Kérésünkre megengedték, hogy az éjszakát náluk töltsük. A lakók kiknek társaságában voltunk, úgy vallási, mint társadalmi tekintetben majdnem egy vonalon vannak az őseimmel, testalkatuk erős és edzett, mit a vadállatokkal való harcuk fokoz; ruházatuk egy kötény. Róluk hírlík, hogy emberevők.

Sovány vacsora elköltése után, mielőtt még fegyverünket megvizsgáltuk volna, nyugalomra tértünk. Körülbelül két órakor hajnalban kis zajra ébredtem, a kunyhón kívül több benszülött suttogva beszélt az ablak nyílásánál. Csöndesen fölkelve, oda csusztam, s rémületemre hallottam a következő maláji párbeszédet:

— Mióta vannak hatalmatokban? — szólt egy hang.

— Tegnap este óta.

— És megfigyeltétek-e, vajjon nyugodtan vannak?

— Több mint egyszer: e pillanatban azt hiszem, hogy alusznak.

— Ugy ideje, hogy hozzá fogjunk a dologhoz, mert nagyok és erősek, tehát okosan kell a dologhoz fogni. Legjobb lenne mérges nyilakkal lelőni őket.

— Jó. De hát ha kitörnek?

— Akkor késünkkel öljük le őket.

— Nálátok vannak-e a kések?

— Még nincsenek.

— Jól van, hozzátok gyorsan el, én csak a főnököt értesítem s öt percz múlva itt leszek.

Dobogó szívvel hallgattam tavezásukat. Barátomat fölkelteni s a hallottakat elmondani, pillanat műve volt. Fegyverünket fölfogva elhatároztuk a menekülést. A következő pillanatban a konyhá már hátunk mögött volt. A hold teljes fényében tündökölt, futásunk alatt más veszedelemre nem is gondoltam, mint a vérengző csordára, amely nemsokára üldözni fog. Egyszerre nagy resegés és ropogás közben mindketten belezuhantunk egy verembe. Magamhoz térve s szememet fölvetve a verem szélén röhögve és vigyorogva házigazdánkat láttam az egész bandával. Gyorsan kiszabadították, testünket végigtapogatták, vajjon bajunk nem történt-e. Képzetelemben már úgy láttam magam, amint egy tálon, ezitrommal számban, fekszem.

Nagy lárma és ordítás közt kísérték vissza a faluba s itt tudtuk csak meg, hogy a jó embereknek eszükben sem volt bántani, beszélgetésük a konyhá előtt pedig két párduczra vonatkozott, amelyet az estén egy veremben találtak.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Véres kardpárbaj.

Nyiregyháza, márczius 23. Mikecz István kemesei szolgabíró és Horváth József körorvos véres kardpárbajt vívtak. Mikecz három mély és veszélyes sebet kapott. A párbaj oka összeszólalkozás.

A szerelem halottja.

Kassa, márczius 23. Vörös Jolán, kinek szerelmi bánatában elkövetett öngyilkossági kísérletéről tegnap írtunk, ma délelőtt a kassai kórházban isszonyu kínok között meghalt. Szüleit elhunytáról táviratilag értesítették.

Szerencsétlen ugrás.

Kassa, márczius 23. Veréb János szendi földmives minap Ferréncsen jegy nélkül felszállt a vonatra, hogy Szikszóra utazzék. A kalauz felelősségre vonta és a legközelebbi állomáson ki akarta szállítani, de Veréb, hogy a büntetéstől megszabaduljon, egy észrevétlen pillanatban az ajtón kiugrott a robogó vonatról és oly szerencsétlenül zuhant egy kiszáradt patak mederbe, hogy szörnyet halt.

Gyilkos munkás.

Kassa, márczius 23. Waldmann Sámuel szepesi fakereskedő észrevette, hogy raktárában hja van a fának. Néhány odavaló parasztot gyanúsított a lopással. A napokban tartották volna meg a végvártárgyalást, de a tolvajok valószínűleg azért, hogy a büntetést kikerüljék, még nagyobb büntényt követtek el. Midőn ugyanis Waldmann tegnap éjjel Tornáról kocsin hazafelé hajtattott, utközben valamelyikük megtámadta és hatalmas doronggal olyat ütött a fejére, hogy az üléstől lefordult és szörnyet halt. A csendőrség megindította a vizsgálatot és letartóztatta Waldmann kocsisát is.

Irodalom és művészet.

* „Látképes Levelező-Lapok” ezimmel Engländer József szerkesztésében és kiadásában havi folyóirat fog megjelenni f. év április hó 15 én Tatán, a mely lapnak célja az lesz, hogy ezen, hazánkban is már oly nagy mérvben kiterjedt kellemes sportot jobban elősegítse és a gyűjtőknek érdekeit előmozdítsa, amennyiben összeköttetésben fog állani az összes külföldi ily czélú lapokkal és intézetekkel. Hisszük, hogy ezen lap életbeléptetése az óriási számban szaporodó képes levelező lap gyűjtőknek rendkívül nagy öröme fog szolgálni. — Előfizetési ára az 1899. évre 75 kr. lesz. — Előfizetéseket legczélszerűbben postautalványon Engländer József Tata, (Komárommegye) ezimre küldendők.

* **Sarolt** képek az Árpádok korából ezim alatt jelent meg egy költői beszély 12 énekben Jezerniczki Jozsefától (Carola költeményei szerzője.) Második kiadás. Pezsonyban Drodleff Rudolf bizományában 1899, hátul magyarázó jegyzetekkel. A csinos füzet 176 lapra terjed. Ára 1 frt.

CSARNOK.

Rondo capriccioso.

— Svédből. —

(Folytatás és vége.)

Ilyen Odo báró is . . . épp ilyen a csinos, kissé ostoba arcával, melyen egypár elegáns vágás van, pufók, piros arcával, felpödrött bajuszával . . . a megfelelő önérzettel s jól táplált alakkal . . . Vajjon nehéze-e olyoná lenni, mint a milyen Odo? Es ha ez által boldogabb lehet . . . eh, ostoba, a ki nem! . . .

Es a tavasz e vihara közepette szégyen Róbert megfogadta magában, hogy „férfi” lesz, „tökéletes férfi”, mint a minők a világsai és hozzá még a Matild férje a világ valamennyi Odojának daczára!

— Köszönöm! — szolt Matild meglehetősen hidegen, a mikor Róbert a hangjegyeket a zongora mellett álló asztalkára tette. Már negyedórája várom . . . de különben — s egy pillantást vetett a hangjegyekre, — nem ezeket akartam.

— Várta? De hát a hangja az imént. Hát nem csupán elküldeni akart? Igazán megbízás volt?

— Az a végzetem, — szolt halkan és akadozva, — hogy sohasem tehetek a kedvedre!

Matild felhagyott a játékkal, kezeit a billentyűkön pihentette és feléje fordítva fejét, mosolyogva szolt:

— Szegény Róbert!

Ez egyszer Róbert kiállotta a tekintetét. Vajjon bocsánatkérés rejlett e a hamis mosolyban, mely oly csábítóan játszott a finom ajkak körül? Matild még mindig ránézett . . . Róbert kezdett megzavarodni e diadalittas szemektől. Lesütötte a magáét, de a mosoly már eltűnt s Matild megint közömbösen tekintett maga elé.

Mindig a leány az erősebb, mert ő nem férfi! Matild elfordult.

— Melyik hangjegyeket kívánod hát? — kérdezte habozva.

— Köszönöm, már nem kell egy sem.

— Matild!

Volt ez egyszer oly sajátos valami a hangjában, hogy a leány esodálkozva nézett rá.

Valóban, ha jól megfigyeljük, ez a fiu nem is olyan csunya! A szemek első sorban, azután meg a sápadt arc megszése, — hogy ezt nem vette észre előbb! Egy kis bátoritást mindenesetre érdemel, de csak egy keveset.

— Meddig tart még a szabadságod? — kérde nagyon barátságosan.

— Akár holnap is bevégezhető, — felelt igen keserűen, — ha te . . .

— Ments Isten, születésnapomig, a mely holuaphoz két hétre lesz, még okvetlenül maradsz. Hát persze! Addig irsz még nekem egypár verset.

— Igen . . . hogy . . . aztán megint kinevess!

— Hát kinevettél én valaha?

— Ugy? Még az arczomba mered mondani, hogy nem nevezsz ki örökké? Hogy nem gunyolsz folytonosan?

Heves mozdulatot tett és most ott állt egészen előtte . . . valósággal izzott. . . A leány szinte csinosnak találta így, — forró homlokából nevetve kisimitotta a haját. Ő összeresztte a hús kezek érintésétől . . .

— Miért viseled tulajdonképp a hajadat ily ostoba . . . kuszált módon? . . . A rövid haj sokkal szebben áll, úgy, a hogy a többiek hordják . . .

— Mint Odo báró, ugy-e?

— Már azt fezdem hinni, hogy féltékeny vagy! Tévedsz! Épenséggel nem törődöm a báróval. De az bizonyos, benne sok olyasmi van, a mit eltanulhatnál tőle . . . a viselkedést . . . a magatartást . . . és . . .

— Ugy!

— Igen . . . Mond csak, megtennél nekem valamit, — ha igen szépen kérlek?

— Hát lássuk!

— Igen szeretnék egyszer rövidre nyírott hajjal látni! — nevetett a szép leány.

— Ha akarod . . .

— Igen, akarom — felelt a leány tréfás komolysággal — akarom és . . . óhajtom.

— És oly édesen mosolyogva nézett rá . . .

— Matild!

Megragadta a leány kezét, melyet ez most kivételesen nem huzott vissza, míg félig elfordulva, esillogó futamot játszott végig az összes billentyűkön.

— Matild, mondd, ha mindazt, a mi neked . . . rajtam nem tetszik . . . eldobhatnám . . . mondd csak . . . tudnál-e akkor hozzám egy iczipiezit jó szívvel lenni?

A leány ismét kaczagott, míg szemei újra kaczerkódtak.

— Akkor, édes Róbert, a legnagyobb örömmel!

— Ah . . . nem így! Ez oly csunya hangzik . . . Mondd komolyan . . . Igérd meg komolyan . . . Mondd . . . mondd . . .

— Nos hát Robi, ünnepélyesen megígérem neked. Őszintén megvallva azonban, hogy olyan egészen mássá is lehetnél . . .

Már alig hallotta, hogy mit mondott a leány . . . álmódzva állt helyén; a melle zihált. Szinte sajnálta a leányt, hogy most tetszik neki.

— Te jó Róbert! Te! Itt van!

Derült jókedvében áthajolt hozzá, fejét kezeibe fogta . . . és forró homlokára könnyed csókot lehelt.

Róbert diadalkiáltásba tört ki.

— Neveletlen vagy! — szolt most a leány és a fenyegető ölekezésből kivonni igyekezett magát. Kezét is visszahuzta, és aztán, mintha misem történt volna, mind a két kezével gyorsan és biztosan játszott a röpködő enyelgő melódiáját a rondo capricciosonak . . .

*

Két nappal később Róbert Odo báróval kardpárbajt vívott. A bárót könnyű volt felingerelni. Már az első összesapásnál Robert harezképtelen lett. Sebe nem volt súlyos, de azért nyolcz hétig kellett ágyban maradnia. Aztán ismét Schopenhauert kezdte bujni.

Később igen híres tudós vált belőle.

Z. E. I.

NYILT-TÉR.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Mint NYÁLKAOLÓ SZER

ugy magában mint meleg tejjel vegyítve **KÖHÖGÉSNEEL, REKEDTSÉGNEEL,**

TÜDŐHURUTNÁL stb.

legjobb gyógyssikerrel ajánlatik.

NEHEZEN EMÉSZTŐ GYOMORHURUT NÁL KITÜNŐ HATÁSA VAN!

1014-10-1

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdaság a politikában.

A gőz és villamosság korszakában a gyorsaság a jelszó. Gyors a közlekedés, gyors a hírszolgálat, de gyors az anyagi és szellemi erők kimerülése is. A XIX. század végén nemcsak a divat, hanem a politika irányzata is gyakran változik. Ha Richelien, XIII. Lajos hatalmas minisztere, vagy a parókás Kautitz gróf sirjából feltámadna, bezzeg, mily szemmel néznék a mostani diplomátákat. De ne is menjünk oly messzire. A tavaly elhunyt Bismarck horezzeggel sirba szállt az ujkori diplomácia nagymestere és azóta is más irányt vett a politika.

A nyolczvanas évek végén még visszafajtott lélekzettel lesték a balkán eseményeket és Szerbia, Bulgária és Montenegro kanapépörei a hírlapokban allandó rovatot igényeltek. Most, különösen a békemanifestunka óta, sokkal higgadtabb felfogás érvényesül és az újságok inkább pikantiáiból közlik a belgrádi orosz ügyvivő összekoecznását Milán királylyal.

A magas politika főrugója a közgazdasági érdek. A kereskedelem, mely az ókorban épp úgy, mint a középkorban a megvetett foglalkozások közé tartozott, ma a legfőbb tizezer közül válogatja munkásait és pénzintézetek, valamint iparvállalatok élére arisztokraták állnak.

Ki hitte volna, még csak néhány évvel ezelőtt, hogy Németország hatalmas császára a szultánnal a közvetítő szerepére fog vállalkozni, hogy egy német vállalatra bízzák a konstantinápolyi villamos művek létesítését?

Az angolok már nem egyedüli urai a nemzetközi kereskedelmi politikának. Látjuk ezt a csak újabban határozott alakot öltött kínai kérdéssél. Az oroszok, a németek, a francziák, az amerikaiak sőt az olaszok is a távol keleten keresnek új összeköttetéseket és épp most hozza a táviró azt a hírt, hogy Brüsszelben belga-lánai kereskedelmi társaság alakult e két ország forgalmának ápolása céljából. Az osztrák-magyar gyarmatosításról pedig szintén a legkomolyabb eszmecsere folyik a világsajtóban.

Hogy ily viszonyok között a régi érdekvépviselet sem megfelelő, csak természetes. Az új kiegyezési javaslatok szerint a magyar kormányának módjában lesz a fontosabb piacokon a konzul mellé saját megbízottjait kirendelni és külföldi példa szerint valószínűleg külön kereskedelmi és külön mezőgazdasági attaséra bízzák e fontos teendőket.

Az a törekvés, hogy a civilizációnak minél nagyobb területeket megnyissanak az

utóbbi hónapokban rendkívüli nagy terjedelmet vett és már meg nem elégednek a nagy a nagy szibériai vasúttal. Kína fe darabolásával, hanem a legsötétebb világörzszben keresik legujabb vállalkozásaik talaját. Rodlies Cecil, a dél-afrikai arany király most egyengeti utját a német császárnál annak a világra szóló tervének, hogy a Fokföldet Egyiptommal telegráf és vasúti összeköttetésbe hozza azokon a vidékeken keresztül, amelyeket a nagy világ Stanlei „A legsötétebb Afrikában” ezimű művéből, úgy ahogy ismer. A táviróvonat építése állítólag már biztosítva van: a vasút létesítése azonban egy könnyen természet szerüleg ki nem lesz vihető.

De ami késik, nem mulik és jobb későn, mint soha!

Csalán József.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. március hó 23 án.

Államadósság :		
Magyar aranyjárdék 4%	119.80	120.30
„ vasúti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
„ koronajárdék 4%	97.85	98.35
„ regále vált. köt. 4 1/2%	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/10%	100.90	101.40
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	141.50	142.50
Részvények :		
Magyar hitelbank részvény	396.—	396.50
Osztrák hitelbank részvény	367.10	367.30
Magyaripar- és keresk. bank. r.	105.50	106.50

Sorsjegyek :		
Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
„ 3%-os „	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.50	121.50
Magyar vörös keresztorsjegy	11.50	12.—
Osztrák „	20.50	21.—
Olasz „	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	7.20	7.60
Jó-szív „	3.90	4.30
Pénznemek :		
Cs. és kir. arany	5.66	5.74
20 márkás arany	11.79	11.83
20 frankos arany	9.56	9.60
1 Sovereigns	12.04	12.18

Budapesti gabonátözsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. március 22-én.

Az irányzat a buzaüzletben ma kétféle volt, ringelős és ringenkívüli. A ringelős két malom (a harmadik már ügyesen kivonta magát az operációkból) egyes tetteket 10-15 krral magasabb árban vett.

Rozs változatlan, csekély forgalom mellett. Tengeri változatlan.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki. 300 mm. 79 k. 10.50 forinton, 200 mm. 78.5 k. 10.50 forinton, 100 mm. 79 k. 10.60 forinton, 100 mm. 76 k. 10.35 frton, 200 mm. 77.5 k. 10.50 frton, mind három hónapra.

II. Kataridó-üzlet.

A márciusi buzát hajtotta ma a konzorezium, de hajtották azt a fedezők is, akik azt eladták, azok készáruat fognak szállítani. Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	10.60-10.64
„ áprilisra	9.95-9.98
Rozs márcziusra	7.97-8.—
Tengeri 1899. májusra	4.55-4.57
Zab 1899. márcziusra	5.71-5.72
Repeze augusztusra	—

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Buza márcziusra	10.64-10.65
„ áprilisra	9.93-9.94
Rozs márcziusra	8.35-0.—
Zab márcziusra	5.71-5.72
Tengeri 1899. májusra	4.54-4.56
Repeze szeptemberre.	12.05-12.15

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 173. Bérlet 142. sz. „A”

Ma, esütörtökön, 1899. március 22-án:

BAJAZZÓK.

Leoncavallo világhírű operája.

SZEMÉLYEK:

Nedda (a szinpadon Colombina.) komédiásnő	Szeghő Vilma
Canio (a szinpadon Pagliacio), a társaság feje	Karaos Imre
Tonio, a bamba (a szinpadon Taddeo), komédiás	Odry Lehel
Peppe (szinpadon Arleochino), komédiás	Kállay Lujza
Silvio), pór	Rubos Árpád
1-ső legény	Bartha István
2-ik legény	Szentes János
Egy asszony	Kovács Fanni
Egy leány	Makrayné

Holnap, pénteken március 24-én:

FAUST.

Nagy opera 5 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: **Kéry Gyula**)

Budapestben, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59-14.

Magyar királyi államvasutak.

Üzletvezetőség Debreczen.

7122. szám.

II. 1899.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Mármaros-Sziget állomásán levő felvételi épület kibővítésére ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és telbélyezett ajánlatok legkésőbbben **f. évi április hó 11-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A végrehajtandó munkálatokra vonatkozó tervek a részletes költségsszámítás és a szerződési tervezet f. é. március hó 27-től kezdve, a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában, valamint a M. Szigeten levő osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati költségsszámítás az, egységárjegyzék és az ajánlati szöveg díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással latandók el:

„Ajánlat a m.-szigeti felvételi épület bővítési munkáira.”

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi április hó 10-én délelőtti 11 óráig 1200, azaz egyezerkétszáz forint teendő le, készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok számítandók a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó napi árfolyammal, de soha névértéken felül. A beérkező ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt az üzletvezetőség fentartja magának a szabad döntési jogot.

Debreczen, 1899. március hó.

Az üzletvezetőség.

265-1-1 (Utánnnyomás nem díjaztatik.)

HALDEK

magnagykereskedése

József főherceg ő cs. és kir. fensége ndv. szállítója

BUDAPEST,

Károly-körút 9. sz.

Szállít 100 kilónként:

arankamentes

államilag ólomzárolt

Luczerna

magot

60 frt.

tól kezdve;

arankamentes

államilag ólomzárolt

Lóhere-

magot

50 frt.

tól kezdve;

takarmány.

répa-magot

eredeti

Oberndorfi,

eredeti

Mammuth,

eredeti

olajbogyó,

alaku

40 frtjával;

hazai

Oberndorfi

gróf Károlyi Alajos termése

37 frtjával;

takarmány-

czukorrépa

27 frtjával.

Séta-kerti

butorozott nyaraló

4 szobával, üvegezett verandával, külön épületben konyhával, inas- és fürdőszobával, gondozott parkkal ellátva, a nagy-erdei fasorban

eladó,

vagy esetleg szeptember 15-ig

bérbeadó.

Értekezhetni **Dr. Simonffy Béla** királyi ügyészszel a törvényszéki épületben.

260-3-2

Hirdetmény.

Az 1856. évi VII. t.-cz. 17. §-a alapján közhírré teszi a debreczeni kir. közjegyzői kamara, hogy a néhai Paksy Imre debreczeni volt kir. közjegyző iratai, tárgyai és könyvei, **Lestyán Adorján** debreczeni kir. közjegyzőnek adattak át.

Kelt Debreczenben, a kir. közjegyzői kamaránál, 1899. évi márczius hó 22. napján.

Bagdi Papp Sándor

267-1-1

h. elnök.

Csődtömeg-eladás.

Alulírott tömeggondnok közhírré teszi, hogy a közadós **Grósz Mór** csődtömegéhez leltározott házibutorok és bolti áruk (nagyobb részben új, kisebb részben ócska kész férfi ruhák, cipők, eszímák, fehérneműek, ruhaszövetek) és bolti felszerelések, a csődválasztmány f. hó 22-én hozott határozata értelmében zárt ajánlat útján egy tömegben fognak eladatni az alábbi feltételek szerint:

1. A csődleltár 1-26. tétele alatt foglalt s 160 frt 50 krra becsült házibutorok külön, a csődleltár 27-1487. tételei alatt foglalt s 1794 frt 30 krra becsült áruk és felszerelések ismét külön adatnak el.

2. A becsáron aluli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. Ajánlattevő tartozik ajánlatával egyidejűleg a becsár 10%-át készpénzben tömeggondnoknál lefizetni.

4. Ajánlattevő a tett ajánlathoz feltétlenül kötve marad, a csődválasztmány ellenben fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, tekintet nélkül a megígért vételárra, szabadon választhat.

5. A csődválasztmány határozata után a bánatpénz a vételárra 24 óra alatt kiegészítendő, ellenkező esetben az ajánlattevő bánatpénzét elveszti. A megvett ingóságok szintén a határozat meghozatalától számított 48 óra alatt elvitetendők.

6. A bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok **f. évi márczius hó 27-én déli 12 óráig** tömeggondnokhoz (Piacz-uteza 9. sz.) adandók be.

Az eladni szándékolt ingóságok tömeggondnok közbenjöttével előzetes jelentkezés mellett az irodai órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1899. márczius 23.

268-1-1

Erzsébet-liget

és kertalakításokhoz

15000 db szép és erős diszfák

vad gesztenye, hárs, Bignonia, Catolpa, (szivar-fa) Ailanthus Gland, (bálvány-fa) Celsis, Australis (Bors-fa), Acer Negundó Juhar, Acer Negundó folvar (tarka levelű juhar), Robinia Guindianna, Robinia Besszononianna (gömb. akácok) Robinia monophilla (nagylevelű akác), Robinia Pyramidális (jegénye akác), Populus Pyramidális, Populus Canadensis, Populus Alba fenyők stb.

12000 db szép diszhoker

u. m. Jázminok, Zimphoricarpusok, Spireák, Hibiscusok, Carayana, Deucia, Pamserix stb. továbbá 3500 db téli nemes rózsza,

eperfa, gyümölcsfák és cserjék

a legjutányosabb ár mellett

kaphatók

FEHÉRTÓI ISTVÁN

városi kertésznél

Debreczen, Posta-kert II. 252-3-3

1268. tksz.
1899.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni r. kath. Szegényápolói pénztár végrehajthatónak özv. Ebert Károlyné debreczeni lakos végrehajtást szenvedő elleni 450 frt tőkekövetelés s járulékaí iránti végrehajtási ügyében:

1. Az **1899. év április hó 5-én d. e. 10 óraker** Uj-Léta község-házánál megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatnak az uj-létai 150. sz. tjkvben A + 1. rsz. a. ingatlan 125 frt s az uj-létai 152. sz. tjkvben A. I. 1-6 rsz. a. ingatlanok 390 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alól eladatni nem fognak stb.

Kelt Székelyhidon, 1899. év február 25-én. A kir. jbiróság mint tkvi. hatóság.

Olasz József

266 1-1

(P. H.)

kir. albiró.